# RAADSVOORSTEL

## ONDERWERP

Verordening Stimuleringsregeling Maatschappelijke Organisaties Westland 2023

## AANLEIDING

In de raadsvergadering van oktober jl. hebben de partijen WV, GBW en VVD een initiatiefvoorstel ingediend voor
een regeling voor duurzaamheidsleningen. Het college heeft in de raad van november aangegeven met een eigen voorstel te komen gebaseerd op het initiatief voorstel van de raadsfracties. De intentie van het college is om de regeling per 1 maart 2023 in te laten gaan.

## DOELSTELLING

De regeling heeft tot doel het stimuleren van duurzaamheidsmaatregelen en klimaatbestendige maatregelen in de lijn van het duurzaamheidsprogramma van de gemeente:
1. een verlaging van de energievraag, dan wel een vermindering van de CO2- uitstoot;
2. het verhogen van het aandeel duurzame energie in de energievoorziening van de gebouwde omgeving;
3. het klimaatbestendiger maken van de gebouwde omgeving.
4. een financiële impuls te geven voor de verduurzaming van vastgoed van maatschappelijke instellingen zoals scholen, kerken en sportverenigingen.

## ARGUMENTATIE

***1. Stichtingen en verenigingen in Westland willen verduurzamen om de energiekosten in de hand te houden:***
Vanwege de hoge energieprijzen komen diverse niet commerciële stichtingen en verenigingen in de problemen. De sterk gestegen energiekosten leiden tot een (soms) prangende financiële noodzaak tot verduurzaming.
Het Rijk heeft weliswaar maatregelen getroffen ter tegemoetkoming van de energie kosten via bijvoorbeeld de TEK regeling echter het voorkomen van energieverbruik en zelf duurzaam opwekken van energie zijn uiteindelijk de beste maatregelen om de kosten voor energieverbruik in de toekomst beheersbaar te houden. Daarnaast biedt de verordening de kans om klimaat adaptieve maatregelen te nemen. Hiervoor zijn er vanuit het rijk geen regelingen beschikbaar terwijl dit bijdraagt aan de verduurzaming van het Westlandse vastgoed.

Met de Stimuleringsregeling is de gemeente Westland in staat een financiële impuls te geven voor de verduurzaming van het vastgoed van niet commerciële verenigingen of een stichtingen met een maatschappelijk belang.

***2. Voor VVE's, scholen en sportverenigingen is er een voorliggende voorziening:***
Het voorstel dat voorligt wijkt af van het oorspronkelijke raadsvoorstel. De voornaamste afwijkingen betreffen de scholen,

VVE's en sportverenigingen die geen beroep kunnen doen op de voorgestelde regeling voorzover het gaat om het treffen van energiebesparende maatregelen en installaties voor het opwekken van energie. De reden hiervan is dat er voor deze groepen al voorzieningen zijn als het gaat om het treffen van energie gerelateerde leningen. Aanvragen voor klimaatadaptieve maatregelen blijven voor deze groepen nog wel mogelijk omdat andere voorliggende voorzieningen hier niet in voorzien. Verder gaat het bij de uitgesloten sportverenigingen om verenigingen die zijn opgenomen op de lijst van NOC-NSF. Er zijn verenigingen die niet op deze lijst voorkomen terwijl ze wel aanspraak zouden willen maken op een lening. Het gaat dan bijvoorbeeld om scoutings en de duivensport.

Scholen en VvE's maakten oorspronkelijk onderdeel uit van het raadsvoorstel. Er is echter een voorliggende voorziening in de vorm van een Rijksregeling. Het betreft de duurzaamheidsleningen van het Nationaal Warmtefonds. Het Nationaal Warmtefonds biedt verantwoorde en betaalbare financiering voor de verduurzaming van huizen en gebouwen van eigenaar-bewoners, Verenigingen van Eigenaars en scholen. Het Warmtefonds opereert in opdracht van de Rijksoverheid. Het Nationaal Warmtefonds is een samenwerking tussen Rijksoverheid, ASN, ING, Rabobank, CEB en Europese Investeringsbank. Vanwege deze voorliggende voorziening wordt ambtelijk geadviseerd de VVE's en scholen door te verwijzen naar het Nationaal Warmtefonds. Via de website van Westland Woont Duurzaam gebeurt dat nu al.

Ook voor sportverenigingen is er een voorliggende voorziening. De Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) en BNG hebben gezamenlijk het BNG Duurzaamheidsfonds opgezet. Het duurzaamheidsfonds is een onderdeel van de Routekaart Verduurzaming Sport die wordt ondersteund door onder meer het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, NOC*NSF en de Vereniging Sport en Gemeenten. Het BNG Duurzaamheidsfonds is een revolverend fonds dat door de BNG gevuld is met € 15 mio. BNG heeft vanuit de duurzaamheidsambities het voornemen dit fonds te blijven vullen waardoor het risico op uitputting gering is. De mogelijkheden die het BNG Duurzaamheidsfonds voor sportverenigingen biedt sluiten aan op het Westlands garantiebeleid.

De gemeentelijke regeling is voor verenigingsgebouwen en maatschappelijk vastgoed van niet commerciële verenigingen en stichtingen. Het gaat om leningen met een minimum bedrag van € 2.000 en een maximum bedrag van € 50.000 per aanvraag. Het gaat om;
- energie besparende maatregelen;
- energie afgifte systemen (lage temperatuur installaties, infra rood bijvoorbeeld);
- energie opwekkingsinstallaties (zonnepanelen, micro windturbines bijvoorbeeld);
- klimaat-adaptieve maatregelen (voorkomen hitte stress, hemelwater vertraging, vergroening, sedum daken bijvoorbeeld)

## RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Risico's

***Risico's***

***1. De uitvoering van de regeling dient nog geregeld te worden:***

Vaststelling van een incidentele subsidieregeling kan door het college op basis van art. 3 van de Algemene subsidie verordening Westland. Daarnaast dienen afspraken over de uitvoering gemaakt te worden met Svn over budget, financiën en uitvoering. Dat hoeft niet te ingewikkeld te zijn. Westland heeft al een getekende overeenkomst met Svn vanwege bijvoorbeeld de startersleningen. Het gaat om de invulling van praktische zaken zoals het openen van een rekening courant, wie is aanspreekpunt vanuit beleid, en voor de financiële afwikkeling bijvoorbeeld en hoe wordt er gecommuniceerd op de website en de weblinks. Het streven is vaststelling van de verordening door de raad in de vergadering van februari en de regeling in te laten gaan per 1 maart 2023. Ten aanzien van deze ingangsdatum dient wel een slag om de arm te worden

gehouden want de uitvoering dient goed ingeregeld te zijn. Zo dienen de aanvraagformulieren te zijn vastgesteld en de ICT (het zaaksysteem) op orde te zijn, dienen er mensen vrijgemaakt te worden die de aanvragen afhandelen en beoordelen, controleren en leidinggevenden die gemandateerd zijn om de beschikkingen af te geven. Ook de communicatie dient goed geregeld te zijn. Dit alles vraagt om brede afstemming tussen diverse disciplines en systemen. In het uiterste geval moet het mogelijk zijn om de ingangsdatum uit te stellen.

***2. Staatssteun is een aandachtspunt:***
In het geval er sprake is van commerciële activiteiten dient eveneens een staatssteun toetst te worden uitgevoerd. Dit kan het geval zijn als het bijvoorbeeld gaat om commerciële huur van panden door rechtspersonen. Om deze reden is er een staatssteun bepaling opgenomen in de regeling.

***3. De uitvoering dient nog afgestemd te worden met SVn:***
Samenspel met Svn: het college besluit over de leningfaciliteit en maakt gebruik van Svn voor de uitvoering. Het college is dus afhankelijk van de uitvoering door Svn. Tegen beslissingen van Svn staat geen rechtsgang open, tegen besluiten van het college wel. De voorkeur vanuit rechtspositioneel oogpunt gaat uit van een integraal door het college te nemen besluit.

***Kanttekeningen***

***1. De regeling is een eerste stap:***
Het maakt nog wel een verschil welke rechtspersoon een aanvraag in dient. Een grote vereniging of stichting zal een veel groter investeringsbedrag nodig hebben om gebouwen en installaties te verduurzamen om te komen tot acceptabele energielasten dan een kleine vereniging. De inschatting is dat een bedrag van € 50.000 niet voldoende voor verenigingen en stichtingen is om voldoende maatregelen te kunnen nemen om volledig te verduurzamen. Het subsidie plafond van € 500.000 kan bovendien al snel uitgeput raken.

Via het Rijk zijn er energiebesparingsmaatregelen in de maak waarvoor vanuit het rijk ook gelden ter beschikking worden gesteld. Het gaat o.a. om de zogenaamde Lokale aanpak Nationaal Isolatieprogramma. Het is aan gemeenten om de rijksgelden een passende bestemming te geven. Een specifieke doelgroepen subsidie zoals de onderhavige gaat daarbij helpen om de rijksgelden toe te kunnen kennen. Daarmee loopt gemeente Westland voor op het komende rijksbeleid van 2023 waarvan zeker is dat er middelen ter beschikking zullen worden gesteld.

***2. Met behulp van energiescans wordt inzicht verkregen in de verduurzamingsopgave van niet commerciële stichtingen, verenigingen en maatschappelijk vastgoed:***
Vanuit de gemeentelijke organisatie lopen acties om de behoefte aan duurzaamheidsmaatregelen in kaart te brengen. Dit gebeurt op het gebied van scholen, sport en gemeentelijk vastgoed. Zo is de gemeente voor sportfaciliteiten een samenwerking aangegaan met Sport NL Groen. Deze partij brengt duurzaamheidsadvies, maatregelen, subsidies en financiering samen op één plek en maakt zo het verduurzamen van sportaccommodatie een stuk eenvoudiger voor de vereniging. Sport NL Groen biedt de mogelijkheid om een energiescan (€ 750) uit te laten voeren waaruit een pasklaar verduurzamingsadvies komt. Dit is belangrijk omdat de vereniging hiermee wordt ontzorgd hetgeen de drempel tot verduurzaming sterk verlaagd. Vanuit de gemeente wordt nu nagedacht om dergelijke scans breder in te zetten voor niet commerciële verenigingen en stichtingen. Daarvoor is echter een aparte subsidieregeling nodig. Het in deze regeling meenemen van energiescans levert te veel bezwaren op en ligt ingewikkeld. Dit zal daarom separaat worden onderzocht en geregeld.

Met behulp van energiescans wordt op termijn tevens inzicht verkregen in de verduurzamingsopgave van maatschappelijk vastgoed, stichtingen en verenigingen in Westland. Op basis van deze inzichten zal bekeken worden of er behoefte is aan een nieuwe lening faciliteit of een fonds. De huidige lening faciliteit is in ieder geval een opstap voor nadere uitwerk-

ing. Verder wordt er een speciaal loket ingericht waar scholen en sportverenigingen zullen worden begeleid bij de verduurzaming van het vastgoed. Hiervoor staan inmiddels vacatures uit. Onderzocht wordt of een verbreding naar andere doelgroepen nodig is.

## FINANCIËN

Bij de 1e Voortgangsrapportage (oude 1e actualisatie) wordt de onttrekking uit de algemene reserve voorgesteld voor een bedrag van € 650.000. Dit bedrag bestaat uit €500.000 ten behoeve van de uit te zetten leningen, 0,5% uitvoeringskosten van SVn (€ 10.000) en ca. € 140.000 voor de uitvoering binnen de gemeentelijke organisatie.

## COMMUNICATIE

Communicatie over de inhoud van de regeling en ingangsdatum kan pas na besluitvorming om geen verkeerde verwachtingen te wekken.

## EXTERN OVERLEG

Dit voorstel is integraal opgewerkt. De duurzaamheidsverordening in tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de clusters Ruimte, Bedrijfsvoering, Communicatie en Beleid. Daarnaast is gesproken met vertegenwoordigers van de raadsfracties VVD, GBW en WV. Ook is vooroverleg gevoerd met SVn.

## VERVOLGTRAJECT

Nadat de raad het voorstel heeft vastgesteld dient uitwerking plaats te vinden. Daar wordt overigens niet mee gewacht. Met name het proces van afhandeling van aanvragen en de afstemming over processtukken en ICT , bemensing is al opgestart zodat openstelling van de regeling per 1 maart kan plaatsvinden. Het is de vraag of er voldoende menskracht beschikbaar is voor de afhandeling van de aanvragen en in hoeverre het proces en de mensen die zich bezig houden met de afwikkeling van de per 1 februari 2023 in gegane duurzaamheids- en isolatieregelingen betrokken kunnen worden. In het uiterste geval kan de ingangsdatum uitgesteld worden naar april of mei indien de organisatie de afhandeling niet tijdig geregeld heeft.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends